

FÜGGETLEN POLITIKAI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
VIII., Rökk Szilárd-utca 14

TELEFON:

SZERKESZTŐSÉG 10-42.
KIADÓHIVATAL 10-42.

DÉLI UJSÁG

MEGJELNIK MINDEN HÉTFŐN

ÁRA 2 FILLÉR

Hirdetések milliméter számítás szerint.

Justh választói szociálisták lettek. Megtalálták a kis Singer Vilmát?

Mi lesz ősszel?

A koalíciós kormányhoz közelálló, rendszerint jól értesült helyről veszszük a következő értesülést:

A politikai események homlokterében most Apponyi Albert gróf áll.

A koalíciós kormánynak eszeágában binesen visszavonulni az államügyek vezetésétől.

Az új kormányalakítás sem koalíció, sem fuzió, hanem kormányképes többségi párt jelszava alatt történik, Apponyi Albert és Andrássy Gyula, a kik minden árfólat dacára igenis értekeztek a legutóbbi napokban Wiesbadenben Kossuthal, teljesen megnyerték a függetlenségi párt eddig ingadozó vezérét az új többségi párt alakítása eszméjének. Kossuth pedig, aki idehaza, Hollók nyomása alatt, nem mert nyíltan színt vallani, Wiesbaden forrásveiből most már erőt merített ahhoz, hogy hazajövetele után egész határozottsággal lépjen föl Justh és Hollók ellen.

Az újonnan alakítandó parlamentáris többséghez pedig nagyon könnyű lesz hiyekeket szerezni.

Ez a kormányképes többség minden valószínűség szerint feloszlatja a képviselőházat és erős hatalmi presszióval igyekszik megrikítani az ellenzéki képviselők számát.

És Justhek csak ekkor fogják meglátani, hogy az ellenzéki keserű, de költséges is.

Az új kormánypártnak miniszterelnöke Andrássy Gyula vagy Apponyi Albert lesz. Mert a kakszbergi jezsuita fővendék kebelét már ilyen ambíciók és dagasztják.

Wekerle ugyanis egész komolyan elvonulni készül a politikai haretérről. Teljesen elkedvetlenítették őt a mindenfelől támadások és a tapasztalat, hogy már fent is, lent is sokat vesztett kedveltségéből.

Az ősszel megalakuló új kormánynak politikai és közjogi programja: a nemzeti jogok és követelmények teljes kikapcsolása és a koronával való megalkuvás, a behódolás lesz.

És ekkor nyilvánvalóvá fog válni, hogy milyen könnyen kaphatók nálunk az emberek az elveik megtagadására, hogy ha ezzel a kormányhatalom lúszofazekai közelébe lehet kerülni.

Mert Ugron szerint a magyar nép gyöngé és az értelmisége romlott.

Melzer Géza mentelmi joga.

A képviselőház elnökségéhez a miskolci törvényszék vádtaása átiratot intézett, amelyben Melzer Géza országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte. A vádtaanas az átiratban felhozta, hogy alapos okok szólnak amellett, hogy Melzer Géza-nak is része van abban a bűnös manipulációban, amelyvel Erdődy Gyula gróf gyulaházi parcellázott birtokának új tulajdonosait — 56 parasztesaladót — megrövidítettek.

Választók a képviselőjük ellen.

Justh Jánost, a szoboszlói kerület képviselőjét, legutóbbi beszámolója-akor nagyszámu választópólgár arra kérte, hogy az új tagosítás dolgában járjon el az érdekükben. E kérés teljesítését Justh megtagadta, mire Szoboszló polgársága a 48-as szocialdemokrata párthoz fordult támogatásért. A párt képviselőjében dr. Tarján Mihály utazott le, a polgárság kérését méltányosnak találva, biztosította azokat érdekeik megvédéséről. Ezután a megtartott gyűlésen bizalmatlanságot szavaztak Justh János-nak.

Szédelgés könyvekkel.

A következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Ne a gonosztól szabadítson meg minket, hanem a könyvügnököktől. Szegény trafikos asszony vagyok, aki esekélyke jövedelmeimből tengődöm leánykámval együtt. A Rökk Szilárd-utcaiban van a trafikom. A napokban egy könyvügnök állított be a trafikba s egy jönevű budapesti könyvkereskedő cég nevében azt ajánlotta, hogy remekírókat vegyünk bizomnyba. Sokat kereshetünk rajta. Irást tett a lányom elé, aki azt aláírta. Másnap aztán hoztak remekírókat egy szekérdallal s kérték az első részletet. Azt mondták, hogy fizetni tartozom, mert a könyveket megvettem. Fenyegettek ügyvéddel, végrehajtóval. Hát nekem, kérem, a trafikom se ér annyit, amennyit rajtam követeltek.

Kérem, nem segíthetne-e szerkesztő ur ezen a bajon, mert értesültem, hogy trafikos kollégáim közül velem együtt igen sokan felültek ennek a könyv-szelhámuskodásnak.

Tisztelettel

Trafikos, a Rökk Szilárd-utcaiból.

Sport

KOTTINGBRUNNI LÓVERSENYEK.

— Tizenharmadik nap. —

1. Bucsú-handicap. 3000 K. 1000 m. 1. Borbála (Carstlake). 2. Sophie (Vivian). 3. Nena Sahib (Janek). Indultak még: Goldi, Moonlight, Ordonka, Plutokrat, Gyémánt, Könyv. ¼ h. — 4 h. 10 : 30. 20 : 27. 41. 30.

II. Husartempel-díj 8000 K. 2400 m. 1. Lotus (Fejes). 2. Oh, pardon (Crylin).

3. Klapka (Dillon). Indultak még: Dont care, Lesvár, Karusin. Köny. 2½ h. — Nyakh. 10 : 54. 20 : 56,46.

III. Eladóverseny. 3000 K. 1200 m. 1. Rugay (Gulyás). 2. Walperl (Hewitt). 3. Palikám (Cockeram). Köny. 1 h. — 4 h. 10 : 50.

IV. Schloss-díj 20.000 K. 1200 m. 1. Trafalgon (Miles). 2. Peponnet (Broadwood). 3. Acagon (Janek). Indultak még: Mátra, Most vagy soha, Avisio, Szózat. Köny. 1½ h. — 3 h. 10 : 23. 20 : 27. 34. 31.

V. Mödli díj 3000 K. 2400 m. 1. Dorian Gray (Cockeram). 2. Blue Peter (Hewitt). 3. Gonyoló (Broadwood). Indultak még: Mátka, Küzd. Ötnegyed h. — 5 h. 10 : 19. 20 : 25. 25.

VI. Anningeri akadályverseny. 5000 K. 4800 m. 1. Venus (Fries). 2. Nugomory (Walkington). 3. Cäcilius (Dillon). Küzd. Ötnegyed h. — 4 h. 10 : 40.

VII. Beaten Handicap. 3000 K. 1600 m. 1. Temeraire (Hewitt). 2. Tante Agnes (Seiler). 3. Bonquet (Finan). Indultak még: Haxy, Adige, Fortunatus. Köny. 2½ h. — fejh. 10 : 22. 20 : 29. 54

TESTEDZÉS.

A Fővárosi H. E. versenye.

Nagyszámu közönség jelenlétében rendezte a F. K. E. első ezidei nemzetközi kerékpárversenyt, a rendezés, mely az időmérés és az eredmény kihirdetésétől eltekintve, teljesen jól sikerült. A versenyen résztvevő külföldi (osztrák) versenyzők közül esepán Puhrer üti meg a mi versenyzőink klasszisát, bár klubtársa, Minetti is jó erő. A csehek kiküldöttei, Szedlaesek és Krátky esepán statisztáltak. A nap főszámát a magyar, osztrák, cseh mérkőzés képezte, amelyben a magyar Püspöky és Vas Antal pár 15 pontja ellenében az osztrák Puhrer és Minetti pár csak 14 pontot ért el. A versenyen élénk feltűnést keltett a fiatal és szimpátikus Vas Antal (V. K. K.) fényes szereplése, aki nem kisebb ellenfelei, mint Löwy, Baráth, Puhrer felett aratott győzelmet és hogy a magyar pár győzött, csak az ő érdeme, mert Püspökyt is ő segítette a győzelemhez. A megnyitó versenyt Gröger, a junior-versenyt Novák, a térelőnyversenyt pedig Bienenfeld nyerte meg. A 20 kilométeres páros versenyben első Löwy-Giller-pár, míg második a Baráth-Bienenfeld-pár lett.

Ujdonságok

Tűz a gyárban. A Külső Jászberényi-uton levő Draschle-féle teélgyárban vasárnap reggel kigyuladt a fázás gépház. A tüzet a gyár tüzoltósága oltotta el.

Kitiltott áhirlapíró. A budapesti rendőrség Kepes Tibor 25 éves áhirlapírót tíz évre kitiltotta a főváros területéről.

Késelés. Csermák György 45 éves napszámot vasárnap délután 2 óra-kor a Géza-utca 3. számu háza előtt eddig ismeretlen tettesek verekedés közben többször hasbaszurták. A súlyosan megsebesült embert a mentők vitték a Rökus-kórházba.

— Öngyilkosságok. Szombaton éjjel Ohujecz Kálmán 21 éves magánhivatalnok hivatalos volt Krause Károly Kelenhegyi-ut 41. sz. alatt levő vil-lájába, Yaosora után a nagy társaság a kertbe ment szórakozni s egy óra tájt Ohujecz eltávozott. Néhány per-cel később a vendégek a bokrok mögöl segélykiáltásokat hallottak s Ohujecz Kálmánra bukkantak. A fia-talemler halántékán lötte magát és néhány pillanat múlva meghalt. Va-lószínűleg szerelmi bánat miatt lett öngyilkossá. — Szuru József 17 éves napszámos Szvetenay-utca 17. számu lakásán fejbőlötte magát. Az életve-szedelmesen megsérült fiatalembert a mentők a Rökus-kórházba szállítot-ták. — Dilik István vasuti fűtő va-sárnap hajnalban a Gyáli-ut és Hun-gária-körut sarkán ittás állapotbau öngyilkossági szándékkal a villamos vasut sineire feküdt. A sötétség miatt a közlegő kocsí vezetője nem láthatta a sineken fekvő embert s így a ke-rekek levágták Dilik jobb lábaféjét. A mentők a Szent István-kórházba vitték.

— Öngyilkosság a börtönben. Dunaföldváról jelentik: Néhány héttel ezelött Kovács-Zombai József ácsme-tert az utca fejszével leütötték és mire a járókelők rábukkantak, meghalt. A megindított vizsgálat során kiderült, hogy a gyilkosságot Simon János nap-számos követte el, aki elfogatásakor be-vallotta tettét, s ennek okául azt hozta fel, hogy Kovács-Zombai ellopta 190 ko-ronáját. Az ez irányban folytatott vizs-gálat kiderítette, hogy a pénzt Simona felesége lopta el, aki ezt a hatóság előtt is beismerte. Feleségének vallomását a vizsgálóbíró tegnapelőtt közölte Simon-nal, aki milderre ezeket mondotta:

— Ugy, akkor még meghal valaki. A vizsgálóbíró, aki e kijelentésre nem sokat adott, a rabot erre visszakisértette cellájába, a börtönőr tegnap felakasztva holtan találta Simont.

Visszavont kegyelmi kérvény.

Henez Károly orsz. képviselő, aki négy évvel ezelött párbajban agyon-szurta Keglevich István gróf képví-selőt, a budapesti kir. törvényszék ha-lalos párviadalért hat hónapi állam-fogházzal büntette. A képviselő ekkor kegyelmi kérvénnyel fordult az igaz-ságügyminiszterhez, de ezt a kérvé-nyét Günther Antal igazságügymi-niszter rábeszélésére a napokban visz-szavonta. A már jogerős ítéletet Henez Károly ellen e szerint, akinek mentelmi jogát a képviselőház ezen ügyben már felfüggesztette, legköze-lebb végrehajtták. — Itt említjük meg, hogy Markos Gyula orsz. képví-selő, aki lapjában, a „Herkó Páter“ címü élelappban megsértette a Kuriát s akít e miatt a budapesti esküdtzék hathavi fogházra ítelt, a napokban 50 országgyűlési képviselő aláírásával kérvényt adott be az igazságügymi-niszterhez. A kérvényben büntetésé-nek elengedését kéri.

A nők barátja. Zürichből írják a „Déli Ujság”-nak: Az ide Bernből jövő gyorsvonat elsőosztályú egyik hölgy-szakaszában utazó női közönségét a múlt hét egyik napján kellemetlen meglepetés érte. Menetközben váratlanul egy érdekes, barnaarcu, 40—45 évesnek látszó férfi lépett a női szakaszba. A hivatalnoki vendégre nem lehetett biztonsággal megállapítani, hogy milyen uri osztály-viselete szerint öltözködik, mert ruházata, a hölgyutasok érthető megdöbbenésére nagyon is fogvatékosnak volt mondható. Nadrágviseléséről pedig egyáltalán szó sem lehetett. Fogvatékoságait egyébiránt olyan rülzst indiszkréciók fitogtatásával igyekezett helyrehozni, amelyek feltárása a szakaszban utazó hölgyeket egyenesen megdöbbenett. Ezenfelül a rolakodó utas a szakasz fiatalabb koru utasival szemben oly illetlenül kezdett viselkedni, hogy a szakaszban ülő életsebb koru utasainak mebotránkozva ugráltak föl ülőhelyeikről. A kétségbeesett hölgyek valóságos birokra keltek ezután az illetlen támadóval és erőlyes küzdelem után a kocsi folyosójára sikerült kitudósztatni a szerelmes természetű merénylőt. A legközelebbi állomáson a támadó le akart ugrani a vonatról és kereket oldani, de a hölgyek kiáltásaira elősiető vasuti személyzet hamarosan lefűlte őt. A rendőrségen tett vallomásából kiderült, hogy a merénylő egy a legelőkelőbb nápolyi ügyvédek közé tartozó olasz ur ember, aki lakóhelyén nagy tekintélynek örvendő, vagyonos városi képviselő. Csak a legutóbbi hetekben nevezte ki az olasz király lovagnak. Ezen utóbbi kitüntetésre a tüzesvérű olasz prókátor lovagiatlan és illetlen viselkedésével azonban érdemtelenné bizonyult. Most cselekményeért a svájci rendőri hatóság előtt fog beszámolni.

— **Egy nagy művésznek temetése.** Néhai De Caux Mimi hamvai ma reggel exhumáltak Újpesten és ma délután 4 órakor a kerepesi temető halottas házából fognak örök nyugalomra helyeztetni. A fő és székváros a síremlék-bizottság kéremére a Deák és Kossuth-mauzóleumok közelében fekvő díszirt adományozott a nagy művésznek érdemei iránt való kegyelele jeléül. Az emlékbizottság ez uton hívja meg a művészetek képviselőit, a jó barátokat és az ismerősöket a temetésen való részvételre.

— **Level Siófokról.** Hazafias szomorúsággal olvastuk a fővárosi napilapokból, hogy nemzeti vezéreink, kiknek pedig a hazafias önfeláldozásban a legjobb példával kellene előttünk járniok, mindmegannyian osztrák, német és francia fürdőhelyeket kerestek föl. Apponyi Albert gróf, az elmaradhatatlan tulipánnal a gomblyukában és a finnyás izlésű nászutató Andrássy Gyula gróf francia fürdőhelyen, Kossuth német és honvédelmi ministerünk osztrák fürdőhelyen költik el a saját, illetve részben az adózató polgárok pénzét. Pedig nem mindig tekinthető a magyar fürdők kultiválása áldozatlanságnak, vagy a kényelemről való lemondásnak. Például külön gyönyörűséget, fényűzést és kényelmet semmiféle külföldi fürdőhely sem nyújthat, mint ez a mi Siófokunk. Mert amíg a tengeri fürdők bágyasztó hatásuk az ember idegeire, addig a Balaton vize határozottan frissít és üdítőleg hat az emberi szervezetre. Rossz időjárás esetén a tenger vize hideg és kellemetlen, míg a Balaton vize mindenkor kellemes és élvezetes. Siófok augusztus és szeptember havában még alkalmasabb az üdülésre és pihenésre, mint a kánikula napjaiban. A növényzet most fejt ki és árasztja szét az illatait a legintenzívebben. Az ellátás, a szállás és az étkezés a siófoki fürdőigazgatóság telepén mintaszerű és elsőrendű igényeket is kielégítő. A telep mindenképpen a legzordosabban van kezelve és sokféle szórakozást nyújt. Augusztusban az estéket már a szinpad élvizetekkel is vonzókká lehet tenni. Csinos szinkörben kitűnő szintársulat gondoskodik a fürdővendégek műélvezetéről és szórakoztatásáról. A siófoki telep konyhája a legkényesebb ételek-inyenc igényeit is kielégíteni alkalmas. Augusztus közepétől kezdve az árak is tetemesen mérsékelve van-

nak és a kitűnő penzió-rendszer még több tagból álló családok részére is elég jutányossá teszi a fürdőhelyen való tartózkodást.

— **Dr. Wettenstein Tüdőbeteg-Szanatórium Részvénytársaság.** A Dr. Wettenstein Tüdőbeteg-Szanatórium Részvénytársaság most tartotta alakuló közgyűlését. A részvénytársaság egy millió korona alaptőkével alakult meg, elnöke Wettenstein József dr., orvos, ügyvezető alelnöke Schwarz Ernő dr. ügyvéd lett. A részvénytársaság a kedvező fekvésű margitligeti szanatóriumot vette meg, amelyet tüdővészések szanatóriumává fog átalakítani. Ezenkívül a fővárosban, Rákóczi-ut 18. sz. alatt nagyméretű ambulatóriumot létesít, mely már augusztus hó 5-én megnyit, még pedig d. e. 9—11-ig és d. u. 2—4-ig történő rendeléssel. Ugy a szanatórium, mint az ambulatórium igazgató-főorvosi teendőit Wettenstein József dr., orvos ur fogja ellátni, aki mindkét helyen az ő sajátos és gyakorlatilag kitűnően bevált gyógy-módját fogja alkalmazni. Wettenstein József dr. tudvalevőleg a „Comain” el-

nevezésű tüdővészellenes szer feltalálója, aki ezen szerével köztudomásúlag már eddig is több száz tüdővészest mentette meg az életét. Az intézet szanatóriuma folyó évi szeptember hó 1-én nyílik meg. Rákóczi-ut 18. szám alatt lehet jelentkezni, ahol egyúttal prospektusok is állanak a közönség rendelkezésére. A dr. Wettenstein-szanatórium rt. tüdőbeteg ambulatóriuma e hó 5-én nyílt meg Rákóczi-ut 18. szám alatt, ahol d. e. 9—11-ig és d. u. 2—4-ig folynak a rendelések dr. Wettenstein József igazgató-főorvos vezetése alatt. Az ambulatórium mellett levő központi iroda elfogad előjegyzéseket a szanatórium számára is.

Csillárok, vas- és rézbutor, világítási berendezések, iparművészeti cikkek
DITTRICH és KOMLÓS
okl. mérnökök
Budapest, V., Nádor-utca 2. sz.

Cigányok zsákmánya

kicsérült gyerek-e Singer Vilma?

A kis Singer Vilma

A lapok sokat írják az elmúlt héten a kis Singer Vilmáról, akit még áprilisban elvesztett a Dunaparton a dadája. Másik két testvérkéje társaságában mentek sétálni, amikor a dada lement egy uszályhajóra, künn hagyva a rábizott három apróságot. Amikor visszajött, már csak kettőt talált a gyerekek közül ott, az egyiket, Vilmát, a gyerekek vallomása szerint egy cigányasszony vette a karjára és elcsietett vele.

A kis Vilma akkor két éves volt és azóta majd egy fél év telt el. A kétségbeesett szülők a rendőrségre futottak és a rendőrség maga is nagy ügybuzgalommal kutatott a titokzatos rablás ügyében. De mintha a föld nyelte volna el a kis leányt. Semmi hír nem jött róla és már ugy látszott, hogy a gyereket örökre elvesztették a szülei.

E hét elején azonban fordulat történt a titokzatos ügyben. A német konzulátus utján sürgős átirat jött az opelni rendőrhatalóság részéről a főkapitányságra és ebben az átiratban el van mondva az, hogy egy február óta fogva tartott Bartos Anna nevű magyar cigányasszonyhoz egy gyereket hoztak, akire teljesen ráillik a kis

Singer Vilmáról kiadott személyleírás.

Munkatársunk ellátogatott Singer Márkusz gyümölcskereskedő Rúdai-utca 2. szám alatti lakására, ahol az elveszett gyerek atyja ezeket mondta:

— Kubinyi detektív a minap beállított hozzám és egy képet tett elém. Összerozentem, amint Vilmám képmását megláttam. Kubinyi hozzátette, hogy a gyerek Opelnben van, a fogházba hozták egy cigányasszonyhoz, aki a magáénak vallja az apróságot.

— Nem lehet, mondtam, ez az én gyerekeim.

— Igen ám, felelte a detektív, csak hogy az asszony már február óta van a fogházban, az ön gyereke pedig két hónappal később tűnt el.

— Akkor a cigányasszony kicsérlette bizonyára az ő gyerekeivel, vagy egy másik rabolt gyermekkel, válaszoltam.

— Kubinyi detektív egy ilyen értelmű jelentést csinált és most izgatottan várom a feleségemmel a további fejleményeket.

Singer Márkusz alkalmasint Opelnbe utazik és meglehet, hogy néhány nap múlva már a kis gyerekeivel tér vissza.

Divatos férföltönyt, vagy felöltöt készítek mérték után 25 koronáért a legjobb szövetekből finom kivitelben Lichtman Sándor szabómester Budapest, Rottenbiller-utca 4/A sz. Vidékre minták bérmentve.

Budapesti riportok

Budapest éjjelen tuli élet még nyáron is szük határok közé szorul. Terjed a köruton az Emke-kávéháztól a New-Yorkig, az Andrássy-uton pedig az Abbaziától bezárólag a Francoisig. Azontul — leszámítva a kültelki korezmák lumpjait — már csak kint a liget egyes pontjain akadnak még éjszakázó emberek. De azért mindenfelé rábukkan a figyelmes szem érdekes éjjeli alakokra. Mutatóba ezek közül álljanak itt a következők:

A megszorult baka.

Egy újságíró-társunk két óra tájban igyekszik haza, szűkebb ferencvárosi páttriája felé. A munka és éjjelkezés kimerítették, a feje lekonyulva, a kezét úgy lóbálja, mintha eldobni akarná magától. Nem lát, nem hall ilyenkor az ember; már nem is gondolkozik. Egy vágy élteit csak: aludni, aludni.

Az Erzsébet-köruton a Royal-szállás előtt egyszerre fölriasztják. Egy kátana áll előtte, haptákban.

— Fiam ur, jelentem alássan, fiatal ur, kérem ne tessék haragudni, fiatal ur.

Az újságíró meghökken. Végignézi a hadfiut, a kin azonban az alkoholnak semmi jele. Inkább mintha tulok limonádét ivott volna, olyan lekötözött alázatosságot árukt el az ábrázata.

— Mit akar, mondja meg már, adok három krajcárt, látom, hogy valami belső baja van — türelmetlenkedett a megszólított.

— Tekintetes fiatal ur, azt hiszem, ön is volt már hasonló helyzetben.

— Voltam, hogyne lettem volna, éppen egy félórával azelőtt voltam hasonló helyzetben.

— Hogy-hogy? Talán szintén nem mehetett föl a kedveséhez?

Az újságíró most már megfejtette a rébuszt. Ennek az embernek egy hatos kell, hogy fölmelessen a kedveséhez. A baka, amikor látta a fiatal ur derűs ábrázatát, beszédesebb lett.

— Éjjel óta várok már itt. A kaszárnyába nem mehetek vissza, oda már csak hajnalban engednek be. A Bóskéhez mehetnék, mert nincsen itthon a gazdája. De még se mehetek, mert nincs egy fütying a zsebemben, miből fizetném a kapupénzt? Vártam, hátha akad egy bajtársam, akit megszólíthatok, vagy más valaki, akiről tudom, hogy nem gyanúsít meg. Azt hiszem, fiatal ur, volt már maga is hasonló helyzetben.

— A kapupénz dolgában talán nem, de egyébként már voltam a maga várakozó helyzetben — felelte az újságíró — miközben kikotorászott a zsebéből egy huszfillérest.

A bakának akkor az egyik keze már a villamos jelzőgombou volt. Amikor pedig boldog birtokosa lett a hatosnak, bucsuzól még odaszólt a távozó fiatalemberhez:

— Fiam ur, mire maga önkéntes lesz, én már szakaszvezető lehetek. Ha egy szakaszhoz kerülünk, még meghálalom a szívességet. Meglátja, hogy meghálalom...

Az egyik kávéház utcai terraszán álmos semmittevésben virraszt még egy-két vendég.

— Fizek, fizek! — hallatszik az egyik asztal felől, amely közel áll a terrasz rácszatához.

Ayendég fizetett és a kiszolgáló piucér járulékat, a három rézdarabot odaadja a tálcára.

Alig távozott el a vendég, a rács mellett megjelenik egy kopott, sánta alak, arcán az éhség és álmatlanság bélyegével. Aszott kezét ráteszi a tálcára és már halászatja a „kiszolgáló” tulajdonát.

Egyszerre csak mint a gyanútlanul elősködő szunyogra, rácsap a tolvaj kézre tenyerével a pincér.

— Jaj, nem is úgy gondoltam... három napja már... csak kenyérré való lett volna... Nem akarok kol-dulni... Ilyesmit hebegett összevissza a szerencsétlen flótás, de a pincér meg-értette őt. Kikotorászott a mellényzse-béből még hét rézkrajcárt és átadta az „utcai rablónak”. Azonkívül megsze-rezte az adományát egy sonkás zsem-lyével is.

Nyitány

a fővárosi közsínházigazgatók számára

Általános szokássá vált, hogy a fővárosi sajtó színi bírálói a színházi idény befejeztével beszámoló formájában ítelkeznek a budapesti színházak vezetőségének és művészeti személy-zetének tevékenységéről.

Szombaton nyitotta meg a Király-színházban a fővárosi színházak leg-ágilisebb és legélelmesebb igazgatója, Beöthy László az 1909—10. évi szin-előadási idényt.

Az elmúlt színházi kampány esemé-nyeire okulva, nem mulasztom el, hogy a fővárosi színházak vezetőségé-hez még idejekorán, a művészeti pro-gramm végleges megállapítása előtt intőzék néhány, jó szándéktól vezé-relt, megszívlelt érdemes intelmet.

A többi színházigazgatót általános-ságban is megillető figyelmeztetésektől függetlenül arra kérem különösen Beöthy László igazgató urat, hogy igyekezék nagyobb gondot fordítani a Király-színház közreműködő sze-mélyzete művészeti összjátéka tekin-tetésében megkívánt nivójának emelé-sére. Az előadó művészet szempontjá-ból a Király-színház operette-személy-zete alig éri el egy jóhírnevű vidéki szintársulat, vagy egy gyakorlattabb színésziskola mértékzinórját.

Nagyobb figyelmet kellene az igaz-gatók urnak továbbá kifejtenie az irányban is, hogy a műsor élvezetes változatosságáról gondoskodják.

A színházlátogató közönség által határozottan és nyilvánvalólag visz-szautasított színművek forszírozott sorozatos előadásától pedig okvetlenül le kell tennie az olyan kiváló tehet-ségű direktornak, mint aminőnek Beöthy urat tartom.

Nem hagyhatom felemlítés nélkül azon kifogásokat sem, hogy az egyes szereplőket, különösen a komikusokat az izléstelen túlzásoktól és a túrcélm kifárasztó önkényes elnyújtásoktól feltétlenül el kell tiltania.

Nem utolsó fontosságú művészeti követelményem az is, hogy egynemely primadonnát az emelyítő affektáltsá-gára okvetlenül figyelmeztetni és annak abbahagyására kell bírnia.

A Magyar Színházra vonatkozólag ez alkalommal röviden csak a követ-kező megjegyzésekre szorítkozom:

A színház fiatalabb koru művész-gárdáját figyelmeztetnie kell azon té-ves vélekedésekre, mintha mindegyike már most Irvinggel, a néhai nagy an-gol színművésszel egyenrangú művé-szi rangfokozaton állanának. Ezek a fiatal óriások egyenesen sértésszámba veszik, ha a sajtókritika minden pro-dukciójukat nem tekintí legalább is napoleoni hőstettnek.

Az sem szolgál éppen a színház mű-vészeti nivójának emeléséhez, ha min-den, még silány vagy közepes irodalmi értékű színi előadásról a színház vezetőségének kedveskedni akaró sajtó és a hírlapokban közzétett hivatalos kommunikékban a színművekről, az előadó színpadi szereplőkről, a rende-zés és a kiállításról és a színház ve-zetőségéről a díshimnuszok szuperka-tivusában tétetik említés.

Ez súlyos vétkezés a szerénység és jóízlés ellen.

Ezek előrebocsátása után most már rá fogok térni a jelen cikk megírásá-

nak tulajdonképpeni céljára és indító okaira.

Az alább következő intelmet az ösz-szes fővárosi, magántulajdont képező színházak igazgatóihoz kívánom in-tézni.

Arra kérem a direktor urakat, hogy ézentul színházukban ne vállalkozza-nak német nyelvű színelőadások ren-dezésére, helyesebben szólva: ne nyis-sanak kaput a berlini, legkevésbé pe-dig a bécsi szintársulatok vendégsze-replésének.

A legutóbbi vendégszereplések ta-pasztalatai azt a tanulságot eredmé-nyezték, hogy a magyar nyelv iránti nemzeti érzés, a magyar színművészet kultiválása a főváros közönségében még nem nyert olyan mély és meg-dönthetetlen gyökeret, hogy az idegen nyelvű színpadi vendégszerepléseket a magyar színművészeti kultúra veszé-lyeztetése nélkül megengedhetőnek tartanám.

Főkép bántónak, sérelmesnek és ok-talannak ítélem azonban a bécsi osz-trák előadó színpadi művészek kult-iválását, portálását, anyagi támogatá-sát és tönkjenezését.

Az összes osztrák politikai és társa-dalmi tényezők elkeseredett és szívós gyűlölködésével szemben, hasznos és kizsákmányoló osztrák színművé-szeti ipar támogatása részünkről nem egyéb: mint lealázó szolgáló gyámoltalanság és kárhoztatandó, nevetséges bambaság.

Úva intem tehát még idejekorán a tisztelt színházigazgató urakat attól, hogy a most készülő színházi évad folyamára német, de főkép bécsi ven-dégszereplésekre vonatkozólag szerző-dési megállapodásokat kössenek és ilyen természetű előadási ciklusok rendezésére vállalkozzanak, mert el-lenesetben a hazafias érzelmű és a magyar kulturális eredményekre jo-gosan feltékeny fővárosi sajtó kénye-telen lenne a káros hatású, német-nyelvű vendégszereplések anyagi és erkölcsi sikerének meghüsitására a rendelkezésére álló agitacionális meg-torlási eszközöket alkalmazásba venni.

Közgazdaság

Hétfőtől — hétfőig

Irván a múlt héten a tőzsde karzat látogatóról, ahol letört „érték és áruk” annak találatát női érték és áruk-nak s ahonnan vidám kacagás rom-bolja az alul nyüzsgő komoly elem te-kintélyét: ime, irásunkra megérkezett a szigorú válasz rendeletben, amely a karzaton ezután már csak igazolványos látogatót tűr meg. Bosszantotta Schvare urat, hogy a karzat látogatói férfi rendjében olyan alakot pillantott meg, aki hangosan nevetett s aki neki tekintélyes differenciákkal adósa. Ne nevéssen az olyan ember, aki tőzsdei szempontból talpig gyászban van és akéhez a kegyelet némasága illik in-kább, mint a vidámság. Talán, inkább ez a sérelem vezetett meg ezt a tilal-mas rendeletet, mint a mi irásunk, amelytől távol állott, hogy szomorúsá-got szerezzen azoknak, akik a kurzus törvényhozás nagytermében zajos hang-gal vegyültek az áralakulásban rész-ben mint előimádkozók, részben mint circumcizór mesterek.

Az alapítások Bleriotjai, a fantázia repülőgépei nyár évadján különben nem a tőzsdéről indulnak utnak, ha-nem az Erzsébet-térről. Ott gyűlnek össze a közgazdasági élet maradékai, akik a legszenzációsabb ötleteket rö-pítik a levegőbe finanszírozás végett. Valamennyi ötlet szabad prédája azok-nak, akiknek a közgazdasági lendület-hez valamelyes érzékük van. Aki ke-resi őket: rájuk talál délelőtt 8 órától déli 12-ig, amikor az erzsébetéri székek lefoglalásáért nem szed vámot Buchvald Sándor.

A Schvare ur ilyenkor mondja el, hogy mennyi hamut vesztegetnek el az emberek, holott ha összegyűjtene-k s vegyi úton kőműyitenék: ma már egy új földgömb bolyongana a csillag-rendszerben, elsőrendű szántóföldek-kei, erdősegekkel s nem kellene aggód-nunk, hogy hova telepítsük a jövő emberfelesleget. Ott szamarazák le néhai Noe apánkat, aki elég könnyelmű volt, hogy az Urarát hegyén nem épí-tett nyaraló telepét. Ott ontják a jó tanácsokat Wekerlének új adóról, a melynek sorozatában nem utolsó a Weisz ur javaslata, hogy a kopott fe-jüek fizessék adóba azt, amit a borbély-nak kellene fizetniök, ha hajuk volna.

Persze, egyetlen ilyen fajta ötlet sines innen a millión s úgy addig, a mikor az ingyen ülésezés szabadsága lejár, Schvare ur is, Weisz ur is, Kohn ur is elpocéséskoltak már néhány milliót. És, indulás előtt, kéri Schvare a Weisztól:

— Van önnek egy kurta szivarja? — Ha nekem egy kurta szivarom volna, mondja a Weisz, nem ülnék egész délelőtt maga mellett.

Már hírt adtak a lapok Faludy Ká-roly aradi színész-repülőgép-tervéről. Az aradi Benoid-gárgyár igazgatósága vette pártfogásába Faludy Károlyt, a kinek a nevezett vállalat saját gyár-telepét, a szükséges tőkét és egyéb az idea megvalósításához szükséges eszkö-zöket rendelkezésére bocsátja azon fel-tétel mellett, hogy a létesítendő repülő-gépet a Benoid-gárgyár nevére keresz-teljük. Faludy ezt a kínos feltételt el-fogadta, minék ellenében a kísérletező-sek folyama alatt — persze zárós határ-íddig — havonta 500 korona fizetést is kap a vállalatól, mely most Faludyt a saját költségén a Majna melletti Frankfurtban rendezés alatt álló re-pülőgép-kiállításra exmitálja a külön-böz szerkezetek tanulmányozása céljá-ból. Szép és dícséretes a Benoid-gyár áldozatkészsége, valamint a várandó haszonban való részesedését is helye-snek ismerem el, de azt, hogy Faludy repülőgépe szerezzen a Benoid-gyárnak hírnevet, nem látom célirányosnak, ha-nem pusztá kényszerhelyzetnek és ha-sonlatul felemlítem a bécsi „Paprika-Schlesinger” névre sziveskedik megke-resztelni. Minthogy pedig ilyen nevű égitestünk nincsen, látjuk, hogy a csil-lagász nem reflektált a 10.000 forint jutalomra; de lehet az is, hogy azóta nem fedezett fel új csillagot!

A bankkérdés válsága nálunk gomba-módra termeli a gazdasági magántudó-sokat. A hatvanhetes sajtó egyik alkot-mánypárti éjjelijében Helvey Tivadar dr., vegyészeti gyártulajdonos elmélke-dik közepszerűségeen a hali dilettantiz-mussal a bankelválasztás kérdéséről. A

nyomdafestékes vendégszereplés azon-ban a megérdemlett méltatásban része-sült a sajtó közgazdasági körében. Seuki sem vett tudomást a gazdasági magántudós szakvéleményéről és így Ferenc császár után szabadon joggal ezt tanácsolhatjuk a vegyész urnak: Lieber Herr von Tivader, Bleiben Sie nur Chemiker!...

Felelős szerkesztő: Dr. ACZÉL SÁNDOR.

Helyettes szerkesztő: Dr. VÉCSEY MARCEL.

Keleti Kávéház

BAROSS-TÉR 14. SZÁM.

Minden este

ungvári SZALAY LAJOS

hírneves szölistá és teljes zenekara muzsikál. Újonnan berendezett elegáns külön terem.

Izletes hideg vacsóra

5 órákor friss zamatos reggeli kávé.

A Budai Szt.-Lukácsfürdő

Nagyszállodájában és Ther-mal-szállodájában lakás tel-les ellátással naponként 10 K-tól feljebb. Minden szoba kilátással a Dunára.

Kénes iszapfürdők, iszapborogatások

Egyik üzlethelyiségünk felhagyása folytán a drágább minőségű vadászfegyvereket még a készletünk tart lezállított árban szállítjuk. Erre vonatkozó jegyzékünk most megjelent s kifejezetten lezállított árú vadászfegyverárjegyzék kérendő, mely bérmentve küldetik.

Aufrecht és Goldschmied f.é. augusztus havától kizárólag csakis Budapest, Rákóczi-ut 30.

A Magyar Butoripar r.-t. BERNSTEIN K. H. FIA csődtömegéből árveré-sen vásárolt mindenféle BUTOROK

feltűnő jutányosan ki-árusíttatnak.

BALASSA ÉS RÓNA butor- és szőnyegáruház VI., Eötvös-utca 17. (Andrássy-ut sarok)

Mai korban

Kell, hogy zongoraoktatásban részesítse gyermekét minden

intelligens család;

szívesen is tenné, de egyik-másik

nincs

azon helyzetben, hogy kézpénzért, vagy nagyobb részlet-értésre zongorát szerzhessen be. Alulírott részvénytár-saság feladatává tűzte, hogy kiváló gyártmányu zongorát u. m. Ehrbar, Knabe, Chikering, Stingl, Lauberger és Gloss stb. a legkedvezményesebb módon kényelmes cse-kély haviztatásért nagyobb előleg, váltó, kezes és bank-szövetkezet nélkül juttat a közönségnek. Bővebb felvilá-gosítást nyújt:

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓ STERNBERG DEZSŐ zongoratelepe. Eufon tölcsernélikli gram-mofon és művészlemezek főelárusítása Budapest, Teréz-körut 1. Telefon 4-81.

„Szóló antinikotin”

A jelenkor legjobb, az egészségre ártalmatlan és a legolcsóbb

Szivarkahüvely.

sajtó pénzének és egészségének ellensége, ha ezen hüvelyek helyett cifra és jó hangzású, de az egészségre ártalmas, silány hüvelyt fogyaszt. Csak a tények bizonyítanak. — Kérjen ajánlatot és eredeti mintát kap. 100 darab 13 kr., 1000 darab 1.15 frt.

Szántó Aruold, hüvely nagy lerakata, Budapest, VII., Király-utca 85. E.

Isteni szépség

minden nő, a kitől a mostoha sors a legnagyobb büszkeséget, a szépséget megvonta. Ne hallgasson nagyhangú hirdetésekre, hanem csak egyszer próbálja meg azon világhírű szépségért, mely

KRISTALIN

név alatt ismeretes és meglesz győződve annak esodahatásáról. Rendkívüli előnye: hogy nem tartalmaz — mint a többi szépségkészítmény — az arca oly káros zsíros anyagokat, vízben könnyen oldódik és már a rögtön hatása is bámolatba ejt. 2-3-szori használat után eltűntet a kézről, vállról, nyakról a szeplőt, mitesszert stb. és bársónysimává, idevé, hatallá varázsolja az arcot.

Próbátégely ..... 50 fillér
Kis tégely ..... 1 korona
Üvegdoboz ..... 3 "

A KRISTALIN hatását emeli a **Kristalin** növényesszappan 1 kor és a **KRISTALIN** növény-puder 1 kor. Kapható minden nagyobb gyógyszerárban, drogériában és illatszerekkereskedésben. **Dirékt megrendelések.**

OLINKIEVICH A. SÁNDOR
v. R. kir. gyógyszerész, szaxadós, kénikus és katonai akadémiái tanár, **Budapest, Baross-utca 91.** címzendők.

Az új szigorított mérleg-hitelesítés örvény folytán minden gazdának és kereskedőnek fontos tudni, hogy ez idő szerint a legkövetesebb és legmegbízhatóbb mérleggyár az ötven év óta fennálló

Schember C. és Fiai,
császári és királyi udvari szállítók, hidmérleggyárosok.
Budapest, IV., Váci-körút 59.

Gyönyörű ház és villatetek

Gödöllőn

20-4000 négyszögöl nagyságban 3. 4 korona és feljebb 5 évi kényelmes leltetésre kaphatók. Országút, vasúti állomás és 2 épülő villamosvasút mellett, villanyvilágítási kábel telepen. Bővebbet! **Budapest, KÖNYVES és KÉVESZ József-körút 8-és Gödöllőn a helyszínen.** Telefon 187-08.

Kállai motorgyár
összes hirdetésünk egyedüli pontos levélcíme: **KÁLLAI LAJOS motorgyára, Budapest, VI., Gyár-utca 28.** Mindenemü legjobbnak elismert benzín-motor-csöplőkészletek 4, 6, 8, 10 lóerőtől feljebb csak itt kaphatók. **Tessék díszárjegyzéket kérni.**

Teudloff K. és Dittrich T.
gépgyár-részvénytársaság
Budapest, IX. Mihálkovits-utca 18. szám

Különlegességek:
Felszerelési tárgyak, gőzkazánok, gépek, ipartelepek és gőzfűtésekhez. Gőzsugar-készülékek, perfectió, pulsmeterek és feszmérőkben.

Városi vízvezetési szerelvények.

Ajándékok!
ezüsből 2, aranyból 6, ékkövesek 30, ébresztőórák 4, zsebórák 6, ingaórák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszerezhetők
Gáti és Szabó ékszerész és órásknál
Bécsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett. Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron alul. Eltörtött órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becséreltetnek. Tessék címünket tárcájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti. **Telefon 7-66**

PÉNZELOLEGGEL
beraktározunk: butert, zongorát és kereskedelmi árut. **Telefon: 119-08**
Magyar Kereskedelmi, Szállítási és Beraktározás Belföldi Társaság Budapest, VI., Király-utca 70
Telefon 165-26. :: Telefon 165-26.

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részv.-társ.
Budapest, VI., Váci-ut 45-47.

Készítményei:
bőrszivattyúk, motorok, gőzgépek, kazánok, vasszerkezetek, hidak, fenestraablakok, vasúti- és villamosvasutikoosik stb.

Pálfy Testvérek
vasöntő, motor és gépgyára
Szeged.

Ajánljuk legújabb, teljesen magyar gyarmányu „Frischmann“ rendszerű nyersolajmotorjainkat, melyek az eddigieket minden tekintetben felülmulják. Jelenleg készen és építés alatt raktáron 3, 5, 6, 12, 15, 30 HP nagyságban vannak. Gyártunk legújabb kendertörő, valamint kender- és lentiloló gépeket s mindenemü kendergyári berendezéseket. Ajánljuk továbbá teljesen li-kacsmentes vas- és kéregöntvényeinket felelősség mellett.

Építkezési anyagok
szerszám gépek
használt és új állapotban **vastartányok, kazánlemez-ek, csövek, gázkályhák**
PICK L. és Tsa
Budapest, V., Nádor-utca 53.
TELEFON 81-67.

Vas és rézbutor
Pápai és Náthán
Budapest, VI., Andrassy-ut 2.
Vasbutor lakások és nyaralók részére kerti vasbutor, rézbutor, ruganyos matracok, gyermekkoosik stb. legújanyosabb árak mellett, csakis szolid kivitelben. **Képes árjegyzékek kívánatra ingyen.**

Fried Zsigmond
központi fűtés, szellőztetések, légszesz, vízvezeték, csatornázás berendezése és műépítészeti bádogos
BUDAPEST,
VIII., Baross-utca 76. sz.
Telefon 55-49. Telefon 55-49
Műszaki iroda és gyár

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 38.

Amerikai konyhamérleg

Ára: 2 kor. 80

Aranyozott öntött vasból 10 kg. erejéig, megbízható pontos szerkezettel.

Képes nagy árjegyzék az összes létező árucikkekről ingyen és bérmentve.

Pénzt butorra, zongorára, harpónára, zongorát, hirtől kerékpárt, stb. feltűnő jutányosan beraktározak **Tauszik és Társa, VI., Gyár-ut. 21.** Telefon 83-97. Már beraktározott tárgyakat magasabb előlegzősséi kiváltunk. Ügynökök és üzletajánlók magus jutalékban részesülnek.

NAGY SAROKÜZLET. Népszínház-utca 47. számú új, modern házban egy szép nagy saroküzlet, kisebb üzlethelyiségekkel és egy nagy, szép műteremmel 1909. augusztus 1-ére kiadó. Felvilágosítás a házfelügyelőnél.

BORHEGYI BORVIZ
SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES GYÓGYÁSVÁNYVIZ. LITHIUMTARTALMÚ. HUGYHAJTÓ.
TIZ PALACKOT MÁR HÁZHOZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT:
MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI és KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

BODOKI MATILD
A LEGTISZTÁBB és LEGÉRTÉKESEBB LUGOS ALKALIKUS SAVANYUVIZ
TIZ PALACKOT MÁR HÁZHOZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT:
MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI és KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

RÉPÁTI VIZ
AZ ÉGVÉNYES ÁSVÁNYVIZEK GYÖNGYE HURUTOS BANTALMAK ELLEN.
TIZ PALACKOT MÁR HÁZHOZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT:
MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI és KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

HORGÁSZ
ALKALI SÓS SAVANYUVIZ és GYOMORÉGÉS ELLEN KIVÁLÓAN ÉTVÁGYGERJESZTŐ
TIZ PALACKOT MÁR HÁZHOZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT:
MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI és KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

BAROSS-FORRÁS
KITÜNŐ LITHIUMOS VASAS SAVANYUVIZ VESEBAJOK ELLEN
TIZ PALACKOT MÁR HÁZHOZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT:
MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI és KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

A Brázay Menthol-szesz

mint legkellemesebb bedörzsölő szer, legjobban megvéd az izzadás és a bágyadtság ellenében. Egy üveg ára 40 fillér! Üdit Hűsít